

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

KARTA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: **Lasy bytowskie w rejonie Pyszna**
Kod krajobrazu: 22-314.47-56
Położenie (gmina): Studzienice (w.), Tuchomie (w.), Bytów (m-w)
Krajobraz priorytetowy: TAK

Krajobraz priorytetowy – Lasy bytowskie w rejonie Pyszna

Krajobraz priorytetowy lasy bytowskie w rejonie Pyszna jest szczególnie cenny pod względem przyrodniczym, fizjonomicznym i krajobrazowym, ze względu na występowanie unikatowych w skali Polski jezior lobeliowych, znacznego udziału obszarów torfowiskowych o dużym znaczeniu dla retencji wody oraz bardzo zróżnicowanego krajobrazu młodoglacjalnego.

Fot. 1. Widok lotniczy na torfowiska rezerwatu Lisia Kępa

KARTA CHARAKTERYSTYKI KRAJOBRAZU

Moduł I. – IV. opracowany zgodnie z Tabelą 4. zał. nr 3 Rozporządzenia

Moduł I. Metryczka ogólna krajobrazu		
Kod krajobrazu	22-314.47-56	
Powierzchnia krajobrazu	38,94 km ²	
Typ krajobrazu	3 – Leśne	
Podtyp krajobrazu	3b – Z przewagą siedlisk lasowych	
Typ rzeźby terenu	C – Krajobrazy pagórkowate	
Kod mezoregionu	314.47	
Nazwa mezoregionu	Pojezierze Bytowskie	Położenie administracyjne Województwo: pomorskie Powiat: bytowski Gmina: Studzienice (w.), Tuchomie (w.), Bytów (m-w)
Typ krajobrazu naturalnego*	1-1-3 wzgórzowe	
Kod podokręgu geobotanicznego**	A.4.4.f	
Nazwa podokręgu geobotanicznego**	Bytowski	
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej**	Uboga buczyna niżowa / Acydofilny pomorski las bukowo-dębowy / Kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe	
Kod regionu historyczno-kulturowego***	I.A.2	
Typ regionu historyczno-kulturowego***	Ziemia Bytowska	
		Data opracowania zidentyfikowanego krajobrazu 15/11/2024

* Richling A., Ostaszewska K., 2005, Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa (z późniejszymi zmianami Solon J.)

** Matuszkiewicz J.M., 1993, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne polski, Prace Geograficzne, IGiPZ PAN, Warszawa

*** Plit J., 2016, Krajobrazy kulturowe Polski i ich przemiany, Prace Geograficzne, IGiPZ PAN, Warszawa

Moduł II. Cechy analityczne			
Lp.	Cecha	Wskaźnik	Wartość
Blok 1. Cechy charakterystyczne typologiczne			
1.	A10	A10a	0,66
2.	A2	A2a	39
3.	A2	A2c	4,29
4.	A3	A3a	3,39
5.	A3	A3b	68,39
6.	A3	A3d	22,16
7.	A7	A7a	0,09
8.	A7	A7b	0,88
9.	A8	A8a	89,85
10.	A8	A8b	2,07
11.	A8	A8c	3,67
12.	A8	A8e	3,99
13.	A8	A8f	0,28
14.	A8	A8g	16,39
Blok 2. Cechy unikatowe			
1.	A2	A2b	0,06

Moduł III. Cechy syntetyczne	
Cecha	Wartość wskaźnika
Swojskość****	-
Tożsamość****	-
Tradycja	II
Funkcje podstawowe krajobrazu	4B,2
Funkcje uzupełniając krajobrazu****	9B

**** wypełnia się fakultatywnie

Moduł IV. Wyniki porównania z innymi krajobrazami		
Cecha	Wskaźnik	Porównanie ze wszystkimi krajobrazami tego samego podtypu w województwie
A10	A10a	0,05
A2	A2a	4,71
A2	A2c	0,31
A3	A3a	-0,65
A3	A3b	0,2
A3	A3d	0,64
A7	A7a	-0,68
A7	A7b	-0,14
A8	A8a	0,16
A8	A8b	-0,37
A8	A8c	-0,36
A8	A8e	0,8
A8	A8f	-0,37
A8	A8g	1,42

KARTA OCENY KRAJOBRAZU

Ocena krajobrazu wraz z opisem walorów opracowane zgodnie z Tabelą 1. zał. nr 4 Rozporządzenia.

Ocena krajobrazu	
Kod krajobrazu	22-314.47-56
Typ krajobrazu	3 — Leśne
Podtyp krajobrazu	3b — Z przewagą siedlisk lasowych
Data oceny	30/12/2022
Autorzy oceny	Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego

	Stan zachowania lub wykształcenia	Wskazania do typowania krajobrazu priorytetowego
Cechy analityczne - charakterystyczne typologicznie		
A10a	II	NIE
A2a	I	TAK
A2c	II	NIE
A3a	II	NIE
A3b	II	NIE
A3d	II	NIE
A7a	II	NIE
Cechy analityczne - unikatowe		
A2b	I	TAK
Cechy syntetyczne		
Swojskość	-	-
Tożsamość	-	-
Tradycja	III	NIE

Sposób wskazania krajobrazu priorytetowego opracowany zgodnie z zał. nr 5 Rozporządzenia.

Sposób wskazania krajobrazu priorytetowego				
Spełnione kryteria	Reprezentatywność występowania	Unikatowość występowania	Dotychczasowa ochrona prawna	Ważność
	NIE	TAK	NIE	NIE

Walory krajobrazowe ogólnie – ocena opisowa

Fizjonomia krajobrazu	Specyfika i geneza O specyfice jednostki krajobrazowej decydują elementy przyrodnicze – zwarty kompleks leśny oraz zróżnicowana, polodowcowa rzeźba terenu z deniwelacjami sięgającymi 40 metrów oraz spadkami ok. 6 stopni. Rzeźba terenu krajobrazu priorytetowego ukształtowała się w okresie ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, stadiału pomorskiego. W późniejszym okresie, po ustąpieniu lodowca, uległa ona przeobrażeniu w wyniku procesów akumulacji wodnej, eolicznej i organicznej. Południowa granica krajobrazu wyznaczona jest przez pas moren czołowych akumulacyjnych. W centralnej części obszaru licznie występują słabo czytelne w krajobrazie leśnym: kemy i ozy. Wśród trzeciorzędowych utworów geologicznych dominują gliny zwałowe oraz żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych. W zachodniej części obszaru obserwujemy mozaikę piasków i mułków kemowych oraz torfów i namułów. Miejscowo występują piaski, mułki i żwiry ozów. Charakterystyka: W obszarze moren czołowych, wzgórza osiągają średnie wartości ok. 200 – 250 m n.p.m. w sąsiedztwie góry Siemierzyckiej oraz wartości 180-200 m n.p.m w środkowej i wschodniej części krajobrazu. Cechą charakterystyczną tego obszaru jest silne zróżnicowanie wysokości względnych na niewielkich obszarach i krótkich odcinkach. Różnica między Górą Siemierzycką a oddalonym o 1200 m taflą jeziora Boruja Duża (162,5 m n.p.m.) wynosi prawie 94 metry. Najwyższy punkt – Góra Siemierzycka (256 m n.p.m.) to wzniesienie usytuowane na południowym skraju wielkiego wału moreny czołowej. Na południe od Rekowa, poza obszarem opisywanej jednostki krajobrazowej, teren ulega znacznemu przeobrażeniu - obniża się i spłaszcza, przechodząc w rozległą piaszczystą równinę sandrową, opanowaną współcześnie przez bory sosnowe. W granicach krajobrazu priorytetowego swoje źródła mają rzeki Bytowa oraz Boruja, których wody następnie zasilają Stupię. Obszar cechuje się występowaniem licznych, ale niewielkich zabagnień oraz śródleśnych zbiorników wodnych, poprzecinanych mozaiką kanałów i odwodnieni. Historyczne mapy z przełomu XIX i XX wieku wskazują dużo szerszy zasięg terytorialny terenów bagiennych, które z czasem uległy redukcji oraz zarastaniu, prawdopodobnie wskutek prowadzonej gospodarki leśnej. Dominującą formą pokrycia i użytkowania terenu są lasy. Pokrywają one 90% powierzchni krajobrazu. Tereny podmokłe współwystępują z lasami na około 16% powierzchni obszaru. W obrębie jednostki występuje pojedyncza zabudowa osad śródleśnych, w tym kilka zespołów leśniczówek, m. in. w Pysznem oraz zabudowa mieszkaniowa i agroturystyka nad Jeziorem Duża Boruja. Krajobrazy sprzężone: Jednostka graniczy od północy z krajobrazem priorytetowym w podtypie 3b o nr 22-314.47-81 (Lasy bytowskie, rej. Łubieńca) oraz okala krajobraz priorytetowy w podtypie 6c o nr 22-314.47-77 Płotowo - wieś w krajobrazie pojeziernym).
-------------------------------------	--

	Krajobraz Płotowa, jest de facto śródleśną polaną o charakterze rolniczym opisywanych lasów bytowskich. Pomiędzy krajobrazami zachodzą relacje przyrodnicze, funkcjonalne i przede wszystkim widokowe.
Walory przyrodnicze	Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o wysokich walorach przyrodniczych. Specyfika walorów przyrodniczych - przyrodnicze elementy pokrycia terenu: Do najważniejszych walorów przyrodniczych jednostki należą: – zróżnicowana polodowcowa rzeźba terenu; – zwarty kompleks leśny z licznymi zabagnieniami; – liczne skupiska torfowisk wysokich powstałych na obszarach bezodpływowych. Tereny leśne zawierają się w jednym kompleksie o dużej powierzchni. Dominującymi typami siedlisk są: las świeży, las mieszany świeży oraz bór mieszany bagienny. W krajobrazie występują dwa jeziora lobeliowe. Są to: Jezioro Boruja Duża oraz Jezioro Boruja Mała. W obrębie krajobrazu występuje osiemnaście torfowisk wysokich, które swoim zasięgiem obejmują 11% powierzchni jednostki, a także dwa torfowiska niskie obejmujące znikomą powierzchnię jednostki. Formy ochrony przyrody: – Rezerwat Lisia Kępa (torfowiskowy), – Rezerwat Bukowa Góra nad Pysznem (leśny), – Obszar Natura 2000 PLH Pływające wyspy pod Rekowem, – Obszar Natura 2000 PLH Lasy Rekowskie, – Obszar Natura 2000 PLH Studzienickie Torfowiska, – 4 Użytki ekologiczne. Korytarze ekologiczne (rangi): Północno-wschodni skraj krajobrazu leży w zasięgu korytarza rangi subregionalnej doliny Bytowej i lasów koło Bytowa. Korytarz tworzy obejście dla korytarza ponadregionalnego Doliny Słupi i Wdy.
Walory kulturowe	Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o niewielkich walorach kulturowych. Specyfika walorów i ich nasycenia w jednostce Rozległy obszar leśny z punktowymi obiektami kulturowymi. Największymi walorami kulturowymi cechuje się ewangelicki cmentarz leśników na Bukowej Górze nad Pysznem. Formy ochrony zabytków: – 1 zabytek nieruchomy wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego (cmentarz ewangelicki w Pysznem), – ponadto 13 zabytków nieruchomych (obiektów/obszarów) ujętych w ewidencjach zabytków (wojewódzkiej i gminnych), w tym zabudowania leśniczówek w Pysznem Harmonijność, spójność oraz stopień zachowania (autentyczność) historycznej substancji: średnia – część zabudowań leśniczówek w dobrym stanie,

	postępująca dewastacja cmentarzy, brak znaczących elementów dysharmonijnych.
Walory akustyczne, zapachowe i sanitarne	Walory akustyczne: – nie określono. Walory zapachowe: – nie określono. Walory sanitarne: – zbiorowiska leśne w sposób bezpośredni i pośredni oddziałują fitosanitarnie, wpływając na zdrowotne walory przestrzeni, tworząc warunki do aktywnego wypoczynku i przeciwdziałając zagrożeniom zdrowia – zarówno ludzi mieszkających w sąsiedztwie lasów, jak i czynnie korzystających z rekreacji w ich obszarze.
Dynamika krajobrazu*****	

***** wypełnia się obligatoryjnie w ramach kolejnych audytów krajobrazowych

Walory przyrodnicze

Charakterystycznym elementem przyrodniczym krajobrazu są tereny leśne zawierające się w jednym kompleksie o dużej powierzchni (ok. 40 km²). W krajobrazie dominują siedliska lasów mieszanych świeżych oraz lasów świeżych. W licznych, podmokłych zagłębieniach występują siedliska boru mieszanego bagiennego, boru bagiennego oraz lasu mieszanego bagiennego. Najcenniejszymi pod względem przyrodniczym siedliskiem leśnym są lasy stuletnie stanowiące ok. 22% powierzchni krajobrazu. Występują w głównej mierze na zachodnim skraju krajobrazu, w rezerwacie Lisia Kępa i jego sąsiedztwie oraz na południowym wschodzie obszaru, dominują na terenach podmokłych, gdzie prowadzenie gospodarki leśnej jest utrudnione.

Lasy ochronne obejmują 23% powierzchni krajobrazu. Lasy wodochronne, zlokalizowane są w strefie brzegowej jezior lobeliowych, natomiast lasy cenne o znaczeniu przyrodniczo-naukowym występują w granicach krajobrazu na obszarze rezerwatu Lisia Kępa. W granicach krajobrazu występują także drzewostany nasienne na zachód od wsi Płótówko.

Użytki ekologiczne pokrywają znikomą część powierzchni krajobrazu. Ochronie podlegają śródleśne torfowiska oraz naturalne zbiorniki wodne z występującą w nich lobelią jeziorną.

W obrębie krajobrazu priorytetowego występują cztery pomniki przyrody: grupa drzew składająca się z żywotników olbrzymich i sosny zwyczajnej, oraz dwa głazy narzutowe o obwodzie ok. 10 m każdy.

Ważnym elementem hydrograficznym są liczne, ale niewielkie jeziora oraz bezodpływowe obniżenia czasowo wypełnione wodą. W obrębie krajobrazu występują jeziora: Ugoskie, Gromadzkie, Sierzenko, Okonie, Czarne, Pyszne oraz jeziora lobeliowe: Mała i Duża Boruja. Większość jezior w krajobrazie priorytetowym powstała w wyniku wytopienia się brył zastałego lodu, wyjątek stanowi jezioro Duża Boruja, które zaliczane jest do jezior rynnowych.

Roślinnością dominującą obszarów torfowiskowych są zbiorowiska łąk wilgotnych, szuwały wielkoturzycowe, lasy i zarośla, mszary torfowisk wysokich. Pod względem morfologicznym, w krajobrazie przeważają torfowiska kottowe.

Fot. 2. Widok z brzegu jez. Pyszne na taflę jeziora

Walory kulturowe

Ślady najdawniejszego osadnictwa sięgają wczesnej epoki żelaza i związane są z kulturą łużycką. Należą do nich stanowiska archeologiczne o własnej formie krajobrazowej w postaci cmentarzysk kurhanowych. Jedno z nich, ujęte w SUIKZP, znajduje się na Bukowej Górze i składa się z 6 kurhanów. Nie jest ono wpisane do rejestru zabytków. W obrębie jednostki znajdują się jeszcze 3 cmentarzyska kurhanowe, nieujęte w ewidencjach, które zostały rozpoznane na podstawie analizy danych LiDAR. Są one zlokalizowane w następujących miejscach: na północny-wschód od Jeziora Duża Boruja (8 kurhanów) oraz pomiędzy miejscowościami Ugoszcz i Rabacino (2 cmentarzyska po 7 kurhanów).

Do wyróżniających się kulturowo obiektów w obrębie jednostki należy ewangelicki cmentarz leśników – jedyna taka nekropolia na Pomorzu. Zajmuje on centralną część rezerwatu "Bukowa Góra nad Pysznem". Znajduje się tu 31 grobów, umiejscowionych na planie prostokąta w najwyższej partii wzgórza. Od 1874 roku jest miejscem spoczynku leśników i pracowników nadleśnictwa Sierżno oraz ich rodzin. Pierwszym pochowanym tutaj był królewski nadleśniczy Otto Heinrich Smalian, autor dendrometrycznego sposobu obliczania miąższości drzewostanu. O. H. Smalian doszukał się w dokumentacji poważnych niezgodności rachunkowych. Jako człowiek honoru popełnił samobójstwo, przez co nie mógł zostać pochowany na cmentarzu chrześcijańskim. W dowód jego niewątpliwych zasług dla lasów postawiono pomnik zwieńczony metalowymi łopatami łosia i sentencją: "Szlachetnemu człowiekowi honoru, serdecznemu przyjacielowi ludzi, niezmiennie wiernemu obowiązkom w służbie leśnej. Niestrudzonemu opiekunowi przez 14 lat, powierzonym jego opiece lasów, które w swej niezmordowanej gorliwości oczyścił, uszlachetnił, powiększył i odmłodził. Potem od roku 1860 stróżowi ukształtowanego przez siebie leśnictwa, dał potomności zasłużone

świadećtwo, za co stawiamy mu ten pomnik. Jego krewni, towarzysze pracy i inni przyjaciele oraz wielbiciel". Ostatnią osobą pochowaną na Bukowej Górze w 1939 roku była Ida Schuschke.

Fot. 3. Cmentarz leśników na Bukowej Górze

WARTOŚCI ESTETYCZNO-WIDOKOWE

Wartości estetyczno-widokowe		
Lp.	Elementy ekspozycji	Opis
1.	dominanty krajobrazowe	nie określa się
2.	akcenty krajobrazowe	nie określa się
3.	przedpola ekspozycji	nie określa się
4.	panoramy/sylwety miejscowości	nie określa się
5.	punkty widokowe	– punkt widokowy zlokalizowany na szczycie góry Siemierzyckiej (256 m n.p.m) z udostępnioną dla turystów, wysoką na 17 metrów platformą widokową, z której można podziwiać szeroki widok na Pojezierze Bytowskie ponad koronami drzew; – punkt widokowy z otwarciem widokowym na sylwetę wsi Rabacino (poza krajobrazem priorytetowym);
6.	ciągi widokowe	– ciąg widokowy wzdłuż linii brzegowej jez. Ugoskiego we wsi Kostki, widok na taflę niewielkiego jeziora śródleśnego wiodący wzdłuż aleji drzew; – ciąg widokowy we wsi Pyszno, na wzniesieniu za leśniczówką, widok ze szczytu wzgórza na łąki, nieużytki oraz taflę jeziora Pyszne; – jednostronny widok na łąki i nieużytki na drodze dojazdowej do rezerwatu nad jez. Pyszno w kierunku północnym na Sierzno; – dwustronny widok na łąki i nieużytki na drodze dojazdowej do rezerwatu nad jez. Pyszno w kierunku południowym na Kłęczno; – dwustronny widok na łąki, zabudowę mieszkaniową oraz taflę jezior w przesmyku pomiędzy jeziorami Mała i Duża Boruja; – widok na skłón moreny w kierunku zachodnim z drogi nr 212 z widokiem na łąki, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wyłaniającą się zza drzew taflę jeziora Duża Boruja; – położony w krajobrazie sprzężonym 22-314.47-77 (Płotowo - wieś w krajobrazie pojeziernym), ciąg zlokalizowany na bezleśnym wzgórzu z szerokim widokiem na taflę jez. Duża Boruja.
7.	otwarcia widokowe	nie określa się
8.	osie widokowe	nie określa się
9.	platformy widokowe	nie określa się

Fot. 4. Widok z ciągu widokowego na staw i jez. Mała Boruja w tle

ZAGROŻENIA DLA MOŻLIWOŚCI ZACHOWANIA WARTOŚCI KRAJOBRAZU

Analizowana jednostka charakteryzuje się stosunkowo niewielkim stopniem zagrożenia. W jej granicach zinventaryzowano łącznie 16 typów zagrożeń – obejmujących zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego, fizjonomii krajobrazu oraz walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych. Zagrożenia występują w 59 poligonach.

W obrębie krajobrazu występują nieliczne zagrożenia związane z istniejącymi kanałami melioracyjnymi na obszarze cennych torfowisk wysokich. W wyniku zaburzonych stosunków, następuje przesuszenie siedlisk obszarów torfowiskowych i obumieranie roślinności torfotwórczej. Znacznym zagrożeniem dla krajobrazu jest sposób prowadzenia gospodarki leśnej przez leśnictwa. Przykładem jest dopuszczenie do wycięcia kilkuset zdrowych drzew w rezerwacie Lisia Kępa, drzewa nie stanowiły zagrożenia dla poruszających się ścieżkami.

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru znajduje się składowisko odpadów w Sierznie, stanowiące potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych oraz gleb, emitujące znaczne ilości pyłów oraz mogące emitować uciążliwości zapachowe. Dla istniejącego składowiska odpadów została wyznaczona w SUiKZP, rezerwa terenowa na rozbudowę zakładu zagospodarowania odpadów. Rozbudowa zakładu wymusi likwidację części lasu i rozszerzy strefę negatywnego oddziaływania.

Elementem silnie oddziałującym na krajobraz jest linia elektryczna 400 kV, której wysokie słupy są bardzo widoczne w przestrzeni. Sieć przesyłowa emituje znaczny hałas oraz niekorzystne dla organizmów, pole elektromagnetyczne.

Potencjalnym zagrożeniem dla krajobrazu jest rozwój zabudowy agroturystycznej wokół jeziora Duża Boruja.

Zestawienie zróżnicowania zidentyfikowanych typów zagrożeń (synteza)				
Lp.	Kod zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Liczba występowania	Sumaryczny % powierzchni krajobrazu
1.	A.1.8.	Wykopy, nasypy, obwałowania i kopce	1	0,01
2.	A.2.1.	Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	42	6,64
3.	A.2.2.	Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk łądowych	1	0,96
4.	A.2.3.	Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	42	6,64
5.	A.2.5.	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	8	0,43
6.	A.3.1.	Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie	2	0,98
7.	A.3.3.	Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	3	0,36
8.	A.3.4.	Zawężanie szerokości naturalnych i półnaturalnych stref ekotonowych	2	0,04
9.	B.1.3.	Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	4	0,45

10.	B.2.1.	Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	1	0,01
11.	C.1.1.	Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	1	0,17
12.	C.1.3.	Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	6	0,38
13.	D.1.1.	Hałas komunikacyjny i przemysłowy	1	0,16
14.	D.2.1.	Odory – oddziaływanie składowisk, zakładów przemysłowych, obiektów hodowli przemysłowej itp.	1	0,17
15.	D.3.1.	Zanieczyszczenie terenu odpadami	1	0,17
16.	A.3.2.	Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	1	0,96

Kody zagrożeń zgodnie z Tabelą 1. zał. nr 6 Rozporządzenia.

Zestawienie obszarów, na których zidentyfikowano zagrożenia						
Lp.	Id obiektu	Kod zagrożenia	Źródło zagrożenia	Pochodzenie zagrożenia	Skala zagrożenia	% powierzchni krajobrazu
1.	578	B.1.3.	I.5,III.4	W	8	0,05
2.	584	B.1.3.	I.2.1,I.5,III.4	W	8	0,21
3.	593	B.1.3.	I.3,III.4	W	8	0,04
4.	695	B.1.3.	I.5,III.4	W	5	0,15
5.	2223	B.2.1.	VI.1., VI.4, VI.3	W	5	0,01
6.	2368	A.3.3.,D.1.1.	I.2.1.	Z	5	0,16
7.	2383	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,01
8.	2409	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,03
9.	2413	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,33
10.	2420	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,07
11.	2439	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,04
12.	2440	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,01
13.	2441	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,06
14.	2442	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,35
15.	2443	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,02
16.	2444	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,17
17.	2445	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,04
18.	2446	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,06
19.	2447	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,01
20.	2448	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,06
21.	2449	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,21

22.	2450	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,05
23.	2451	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,26
24.	2452	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,05
25.	2453	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,01
26.	2454	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,02
27.	2455	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,03
28.	2457	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,18
29.	2458	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,07
30.	2459	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,06
31.	2460	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,06
32.	2461	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,33
33.	2462	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,03
34.	2463	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,11
35.	2464	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,03
36.	2465	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,1
37.	2466	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,05
38.	2467	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,1
39.	2468	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,08
40.	2471	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	1,54
41.	2472	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,04
42.	2473	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,32
43.	2474	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,09
44.	2475	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,52
45.	2476	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,16
46.	2477	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,09
47.	2478	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,1
48.	2483	A.2.1.,A.2.3.	III.4.	W	8	0,7
49.	2500	A.2.5.,C.1.3.	I.3.,II.1.	Z	8	0,03
50.	2501	A.2.5.,C.1.3.	I.3.,II.1.	Z	8	0,11
51.	2507	A.2.5.,C.1.3.	I.3.,II.1.	Z	8	0,08
52.	2508	A.2.5.,C.1.3.	I.3.,II.1.	Z	8	0,06
53.	2509	A.2.5.,C.1.3.	I.3.,II.1.	Z	8	0,05
54.	2604	C.1.1.,A.3.3.,D.2.1.,D.3.1.	II.4.	Z	12	0,17
55.	2649	A.2.2.,A.3.1.,A.3.2.	III.4.	W	7	0,96
56.	2651	A.2.5.,A.3.1.,A.3.4.	I.1., I.3.	W	8	0,02
57.	2659	A.2.5.,A.3.3.,A.3.4.	I.1., I.3., I.4.	W	8	0,03

58.	2710	A.1.8.	VI.3.	W	8	0,01
59.	2806	A.2.5.,C.1.3.	I.3.,II.1.	Z	8	0,05

Zgodnie z Tabelą 2., 3. i 4. zał. nr 6 Rozporządzenia:

źródło zagrożenia: I.1. Budownictwo, I.1.1. Niski poziom i przypadkowość zabudowy terenu, I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu, I.2.1. Drogownictwo, I.2.2. Komunikacja, I.2.3. Ruch komunikacyjny, I.2.4. Transport morski, I.3. Infrastruktura techniczna, I.4. Procesy urbanizacyjne, I.5. Planowanie przestrzenne, I.5.1. Brak planowania krajobrazu; I.6. Architektura terenów zieleni, I.7. Inne; II.1. Energetyka, II.1.1. Górnictwo, II.1.2. Ciepłownictwo, II.1.3. Energia odnawialna, II.2. Inżynieria środowiskowa, II.3. Przemysł, II.3.1. Zmiany technologii produkcji, II.4. Gospodarka komunalna, II.4.1. Odpady medyczne, II.5. Inne; III.1. Rolnictwo, III.1.1. Intensyfikacja rolnictwa, III.1.2. Zaniechanie rolnictwa, III.1.3. Ogrodnictwo, III.1.4. Upowszechnienie się upraw monokulturowych, III.1.5. Chemizacja i mechanizacja rolnictwa, III.2. Gospodarka wodna, III.3. Gospodarka morska, III.4. Gospodarka leśna, III.5. Inne; IV.1. Naturalne procesy przyrodnicze, IV.2. Brak zabiegów ochronnych; V.1. Niedostateczne środki finansowe, V.2. Presje ekonomiczne; VI.1. Turystyka, VI.2. Sport i rekreacja, VI.3. Nielegalne pozyskanie, VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa, VI.5. Wandalizm, VI.6. Mieszanie się wzorców lokalnych i procesów globalnych w danym obszarze;

pochodzenie zagrożenia: **W** – wewnętrzne; **Z** – zewnętrzne;

skala zagrożenia: **zagrożenia potencjalne** to zagrożenia mogące z dużym prawdopodobieństwem wystąpić na analizowanym obszarze (w granicach danego krajobrazu) do czasu następnego audytu krajobrazowego: **0** - brak zagrożeń; **1** - niewielkie; **2** - umiarkowane; **3** - duże; **zagrożenia istniejące** to zagrożenia występujące aktualnie: **4** - niewielkie, o słabnącym natężeniu; **5** - niewielkie, względnie stałe; **6** - niewielkie, o narastającym natężeniu; **7** - umiarkowane, o słabnącym natężeniu; **8** - umiarkowane, względnie stałe; **9** - umiarkowane, o narastającym natężeniu; **10** - duże, o słabnącym natężeniu; **11** - duże, względnie stałe; **12** - duże, o narastającym natężeniu.

REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU

Rekomendacje i wnioski dla poziomu regionalnego znajdują się w rozdziale 7.1. w części II – WYNIKI AUDYTU.

Rekomendacje i wnioski dla poziomu lokalnego		
Lp.	Zagadnienie	Rekomendacje i wnioski
EKOSYSTEMY I STRUKTURA EKOLOGICZNA KRAJOBRAZU		
1.	RZEŹBA TERENU	a) ograniczenie niwelacji terenu do maksymalnie 1m względem poziomu terenu poprzedzającego inwestycję;
2.	OBSZARY HYDROGENICZNE	a) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego pasów szuwarów wzdłuż brzegów jezior i rozlewisk; niedopuszczenie do ich niszczenia, przerywania ciągłości i zmniejszenia powierzchni;
3.	EKOSYSTEM	a) ochrona i kształtowanie ekotonów brzegowych zbiorowisk leśnych z ograniczeniem realizacji nowej zabudowy; b) ograniczenie parcelacji i grodzenia działek, zwłaszcza w strefie korytarzy ekologicznych oraz brzegów jezior i małych oczek wodnych, torfowisk i podmokłości; c) przywrócenie dostępu do brzegu wód śródlądowych, w miejscach, gdzie ogrodzenia nieruchomości (campingów, ośrodków, domów letniskowych itp.) dochodzą do wody uniemożliwiając migrację zwierząt; d) zachowanie ciągłości i integralności powierzchni leśnej w obszarze korytarza ekologicznego Doliny Bytowej i lasów koło Bytowa;
4.	OBSZARY LEŚNE	a) dążenie do wykształcenia i zachowania krajobrazów leśnych o zróżnicowanej strukturze wiekowej, z możliwie wysokim udziałem starodrzewów, przestojów i drzew biocenotycznych (drzewa stare, dziuplaste, wielopniowe, stanowiące siedliska porostów i grzybów); b) ograniczenie stosowania zrębów wielkopowierzchniowych, stosowanie rębni przerębowej; c) uznanie dobrze zachowanych zbiorowisk leśnych typowych dla regionu, w tym lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) za drzewostany referencyjne;
5.	OBSZARY ROLNICZE	a) ograniczenie przeznaczenia terenów rolnych na cele nierolnicze na obszarach polan śródleśnych poza obszarami obowiązujących mpzp i decyzji o warunkach zabudowy; b) wspieranie i promowanie utrzymywania tradycyjnej gospodarki łąkowo-pastwiskowej na użytkach zielonych, zwłaszcza ekstensywnego wypasu i użytkowania kośnego łąk i pastwisk świeżych oraz wilgotnych;
6.	ZIELEŃ URZĄDZONA	nie określa się;

7.	PRZECIWDZIAŁANIE ANTROPOPRESJI	a) ograniczenie nowej i eliminacja nielegalnej zabudowy w zlewniach bezpośrednich jezior lobeliowych; b) dążenie do ograniczenia penetracji płytkiego litoralu jeziora i jego obrzeży oraz niszczenie strefy brzegowej, w tym gatunków chronionych; c) lokalizacja nowej zabudowy wyłącznie z zapewnionym podłączeniem do kanalizacji sanitarnej w zlewni bezpośredniej Jeziora Ugoskiego;
STRUKTURA OSADNICZA I POTENCJAŁ KULTUROWY		
8.	OSADNICTWO	a) ograniczenie parcelacji działek i przeznaczania terenów pod zabudowę w obrębie polan śródleśnych;
9.	ARCHITEKTURA	a) wprowadzenie w aktach planowania przestrzennego, szczególnie w mpzp wymogów dotyczących kolorystyki oraz rozwiązań materiałowych w zakresie wykończenia elewacji oraz pokrycia dachowego zgodnych z tradycją miejsca; b) niewprowadzanie obcych stylistycznie elementów konstrukcyjnych i zdobniczych budynków, w szczególności charakterystycznych dla innych regionów kraju;
10.	DZIEDZICTWO KULTUROWE	a) zachowanie stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej poprzez prowadzenie odpowiedniego typu gospodarki leśnej tj. zręb odnowiony bez orki lub z orką bez pogłębiacza, a w przypadku obiektów o dobrym stanie zachowania - wyłączenie z działań gospodarki leśnej w obrębie stanowiska, także poprzez usytuowanie obiektu w tzw. kępie ekologicznej; b) weryfikacja terenowa potencjalnych niezaewidencjonowanych obiektów archeologicznych o własnej formie terenowej, zidentyfikowanych na podstawie analizy danych LiDAR; c) dla obszarów potencjalnych badań archeologicznych pozostawiać maksymalnie nienaruszoną powierzchnię gleby, w szczególności nie obalać drzew, nie prowadzić przez nie zrywki, nie stosować maszynowego przygotowania gleby; d) w przypadku pozytywnej weryfikacji potencjalnych obiektów archeologicznych objęcie obszaru stanowiska archeologicznego odpowiednią formą ochrony;
11.	INFRASTRUKTURA	a) wprowadzenie zakazu lokalizacji farm fotowoltaicznych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, poza instalacjami spełniającymi kryteria mikroinstalacji fotowoltaicznych (zgodnie z ustawą OZE); b) ograniczenie wprowadzania ekranów akustycznych, a w przypadku ich stosowania, wykorzystanie materiałów i form harmonizujących z krajobrazem, uwzględniających potrzebę minimalizacji kolizji z ptakami; c) budowa i modernizacja układu komunikacyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych oraz z zachowaniem ciągłości systemu przyrodniczego (szczególnie przez zastosowanie przejść dla zwierząt);

		d) wprowadzenie ograniczenia lub zakazu lokalizacji paneli fotowoltaicznych na obszarach i obiektach zabytkowych (w szczególności objętych wpisem do rejestru zabytków oraz ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków);
WALORY WIDOKOWE I ESTETYKA		
12.	EKSPOZYCJA	a) zachowanie walorów widokowych wskazanych elementów ekspozycyjnych poprzez zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania; ewentualne dopuszczenie zainwestowania, w tym reklam, wyłącznie po stwierdzeniu niewielkiego oddziaływania krajobrazowego, na podstawie analiz widokowych wykonanych na etapie przedprojektowym;
13.	TURYSTYKA I REKREACJA	a) ograniczenie lokalizacji substandardowych lub dysharmonizujących obiektów turystycznych, letniskowych oraz mieszkaniowych, w tym niezwiązanych trwale z gruntem, m.in. przyczep mieszkalnych, starych pojazdów, starych obiektów zaadaptowanych prowizorycznie do funkcji rekreacyjnej itp.;
14.	PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	a) dostosowanie skali i formy obiektów małej architektury do istniejącego krajobrazu kulturowego, stanowiącego wartość krajobrazową, a także do charakteru wnętrz urbanistycznych i krajobrazowych, w tym w zakresie utrzymania kolorystyki oraz rozwiązań materiałowych; b) wprowadzenie ograniczenia lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych, w tym na ogrodzeniach nieruchomości, z dopuszczeniem szyldów na budynkach, w których funkcjonuje dany podmiot gospodarczy; c) wprowadzenie ograniczenia stosowania prefabrykowanych ogrodzeń betonowych w miejscach eksponowanych, takich jak fronty działek oraz inne miejsca widoczne z terenów przestrzeni publicznej;
INNE		
15.	POZOSTAŁE ZAGADNIENIA	a) uwzględnienie i koordynacja działań podejmowanych dla osiągnięcia celów ochrony przyrody, wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych obszarów: Rezerwatów przyrody i Natura 2000;

Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków		
Forma ochrony	Przedmiot ochrony	Lokalizacja
wpis do rejestru zabytków	nie wskazuje się	–
wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa	nie wskazuje się	–
uznanie za pomnik historii	nie wskazuje się	–
utworzenie parku kulturowego	nie wskazuje się	–
ustalenie ochrony w mpzp i lub decyzjach lokalizacyjnych	Cmentarzyska kurhanowe	m. Rekowo, gmina miejsko-wiejska Bytów, m. Ugoszcz, gmina Studzienice

Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody		
Forma ochrony	Przedmiot ochrony	Lokalizacja
park krajobrazowy	Krajobraz młodoglacjalny – wzgórz morenowych z cennymi w skali Polski jeziorami lobeliowymi	gmina miejsko-wiejska Bytów, gmina wiejska Studzienice, gmina miejsko-wiejska Miastko, gmina wiejska Koczała, gmina wiejska Lipnica, gmina wiejska Kołczygłowy, gmina wiejska Tuchomie, gmina wiejska Parchowo
obszar chronionego krajobrazu	nie wskazuje się	–
zespół przyrodniczo-krajobrazowy	nie wskazuje się	–

Wskazania obszarów objętych formami ochrony przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony:	
nie wskazuje się	
Wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie, w którym na czas sporządzania audytu dane i informacje były niedostępne, a są istotne dla osiągnięcia celu audytu krajobrazowego:	
nie wskazuje się	

KATALOG LOKALNYCH FORM ARCHITEKTONICZNYCH ZABUDOWY

Obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną
nie wskazuje się
Lokalne formy architektoniczne zabudowy
nie wskazuje się

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA I KARTOGRAFICZNA

Opracowane zgodnie z Tabelą 4. zał. nr 3 Rozporządzenia (Moduł V).

Spis fotografii:		
Tytuł zdjęcia – nazwa pliku	Autor i data wykonania	Georeferencja
Fot. 1. Widok lotniczy na torfowiska rezerwatu Lisia Kępa_22-314.47-56_f1_P	PBPR 14.07.2022	54°5'11.5" N 17°28'18.6" E
Fot. 2. Widok z brzegu jez. Pyszne na taflę jeziora_22-314.47-56_f3_P	PBPR 25.06.2021	54°5'42.3" N 17°30'30.6" E
Fot. 3. Cmentarz leśników na Bukowej Górze_22-314.47-56_f3_K	PBPR 14.07.2022	54°5'46.9" N 17°30'35.6" E
Fot. 4. Widok z ciągu widokowego na staw i jez. Mała Boruja w tle_22-314.47-56_f4_W	PBPR 25.06.2021	54°5'26.5" N 17°25'31.3" E
Spis rycin:		
-		
Spis map:		
Mapa jednostki krajobrazowej_22-314.47-56_m1		